

ZADANIA PLASTYCZNE KLASA IV – 8.06.'20

Temat: Budownictwo regionalne.

Najważniejszą dziedziną Ludowej architektury jest **budownictwo drewniane**. Ponieważ sztuka ludowa jest ściśle związana z tradycją, w ciągu stuleci powstało wiele typów budowli drewnianych. Wśród nich za najważniejsze uważa się: chatę i kościół.

Kościół parafialny św. Michała Archanioła w Dębnie Podhalańskim, zbudowany został w 1490 r. w 2003 r. został wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Naturalnego UNESCO. Ściany kościoła od wewnątrz zdobią unikatowe malowidła – polichromia z XV-XVI w., zawierająca motywy geometryczne i roślinne w układzie pasmowym. Wewnątrz kościoła zobaczyć można m.in. późnogotycki tryptyk w ołtarzu głównym z pocz. XVI w., zabytkowy krzyż z 1380 r., unikatowe cymbałki z XV w. oraz tabernakulum z pocz. XIV w.

Chochółów, zwany „Perłą Podhala”, znany jest ze swojej zabytkowej zabudowy. Znajduje się tu ponad sto drewnianych domów mieszkalnych. Najciekawsza jest najstarsza, środkowa część wsi. drewniane szerokofrontowe budynki, ustawione są ścianami szczytowymi w stronę drogi. Wyróżnia je zachowanie zarówno w bryle, jak i w detalu oryginalnego starego stylu budownictwa podhalańskiego. Wierzchołki gontowych dachów zdobią typowe dla Podhala przyczółki, naczółki oraz fantazyjne pazdury.

Chaty miały zazwyczaj niskie ściany i spadzisty dach ze słomy – **strzechę**, były też kryte **gontem**, czyli wąskimi deseczkami. Na mocnej belce zwanej **sosrębem**, układano strop z desek opierających się na belkach biegnących poprzecznie. Były one często nacinane i zdobione ornamentami roślinnymi lub geometrycznymi. Układ chaty był prosty: przez środek chaty wiodła **sień**, po jednej jej stronie **izba czarna** – używana na co dzień, po drugiej – **izba biała**, odświętna.

Aleksandra Ciuba